

MPSC

Geography

आभ्यासक्रम

- महाराष्ट्राचा प्राकृतिक रचना (अक्षांश , रेखांश , स्थान , पर्वत , नद्या , इ .)
- हवामान (पर्जन्य , जंगल , मृदा इ)
- प्रमुख पिके अन्नधान्य (पिके वर्गीकरण) मृदा प्रकार
- लोकसख्या , प्रशासकीय भाग ,
- प्रमुख शहरे
- उद्योगधंदे
-
- भारत
- सीमाप्रदेश , स्थान , हवामान

महाराष्ट्राचे क्षेत्रफळ - ३,०७,७१३ चौ . किमी

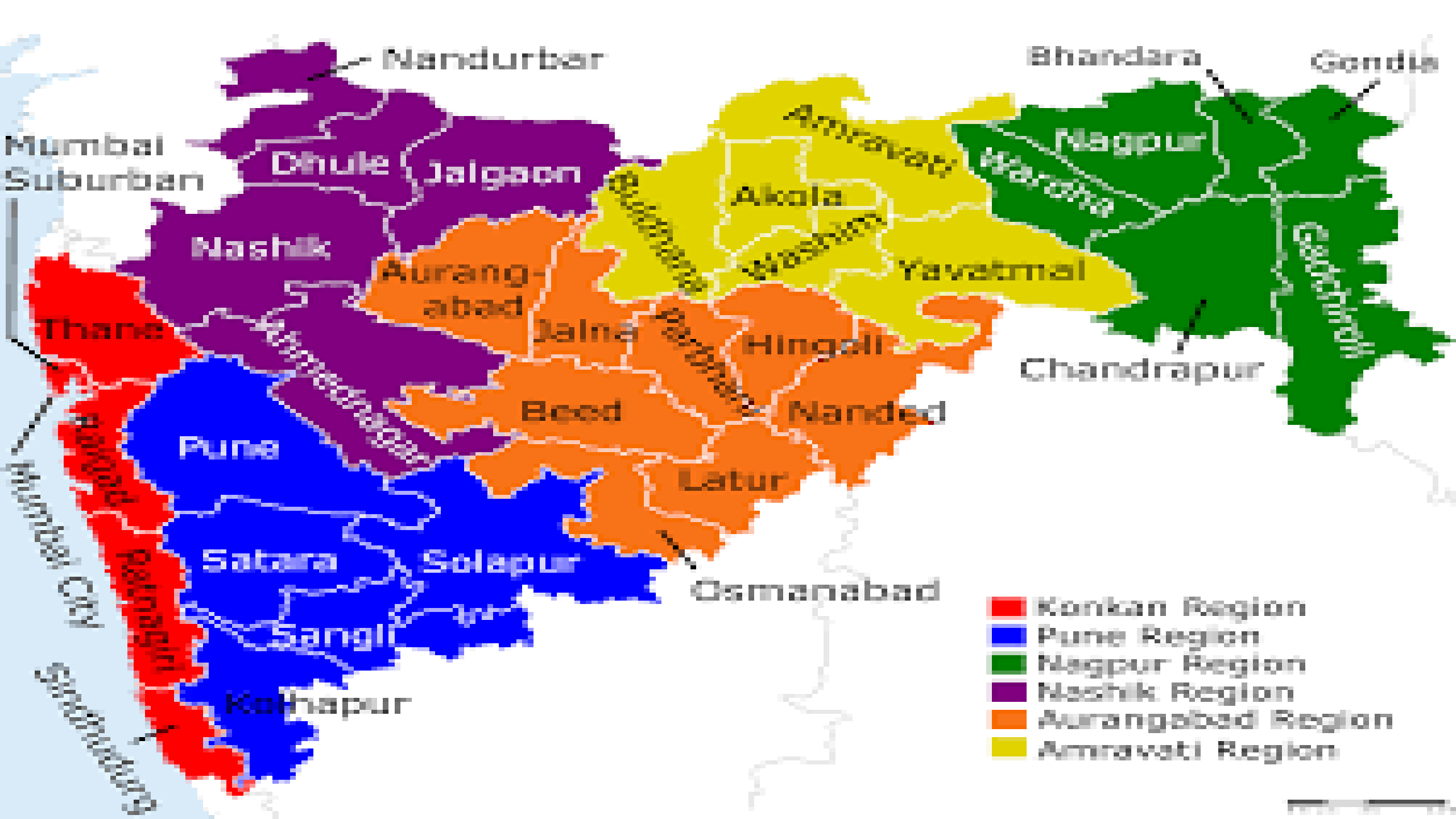
अक्षवृत्तीय विस्तार : $15^{\circ} 44'$ उत्तर अक्षवृत्त ते $22^{\circ} 6'$ उत्तर अक्षवृत्त

रेखावृत्तीय विस्तार : $72^{\circ} 36'$ पूर्व रेखावृत्त ते $80^{\circ} 54'$ पूर्व रेखावृत्त

पूर्व - पश्चिम लांबी - सुमारे ८०० किमी

दक्षिणोत्तर लांबी - सुमारे ७२५ किमी

भौगोलिक विभाग -

किनारी प्रदेश (कोंकण) सह्याद्री किंवा पश्चिम घाट आणि पठार

समुद्र किनारा -सुमारे ७२० किमी

सह्याद्रीची सरासरी उंची -१२०० मीटर

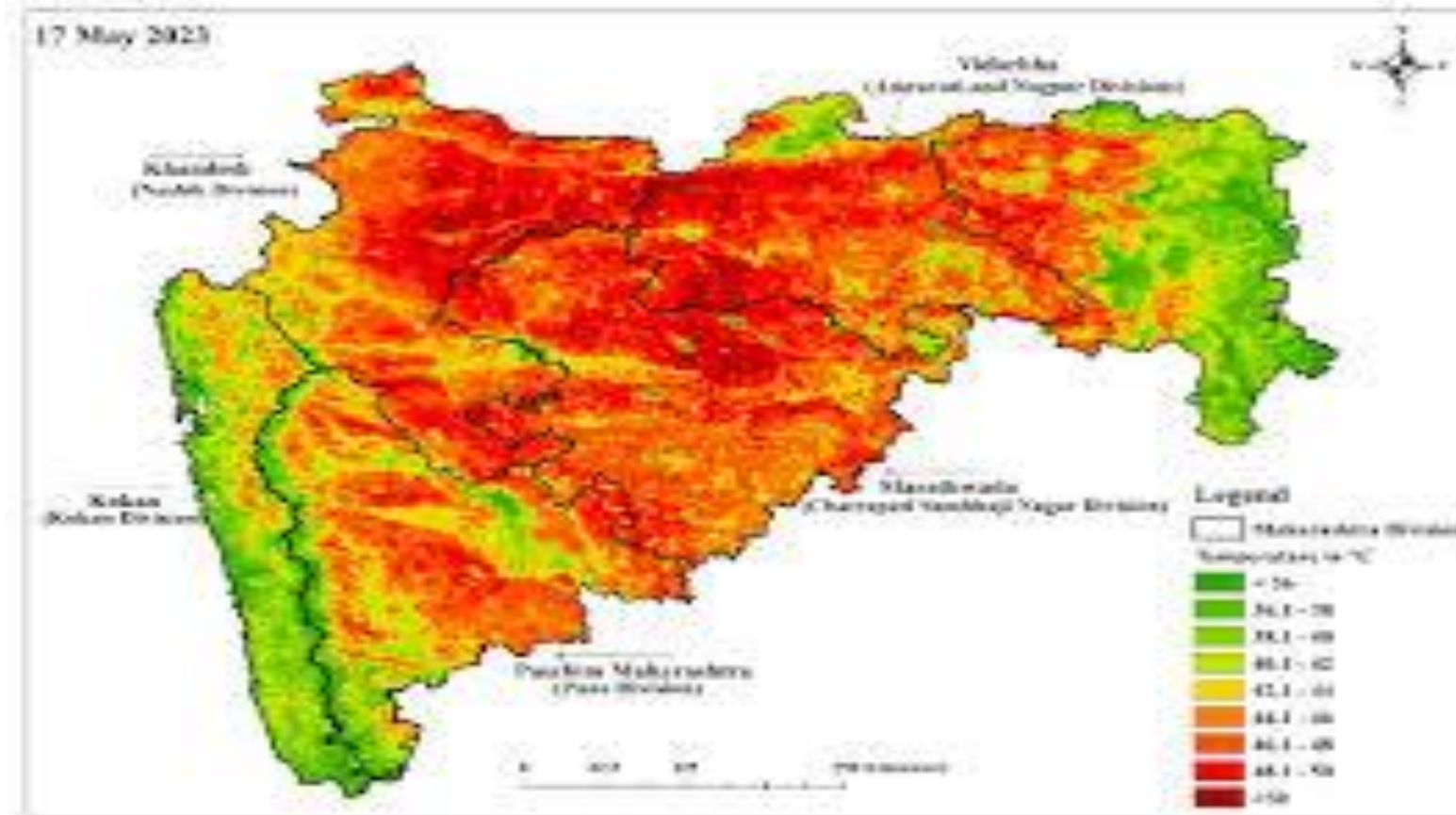
पर्जन्याचा स्रोत - दक्षिण -पश्चिमेकडून (नेऋत्य) मान्सून वारे

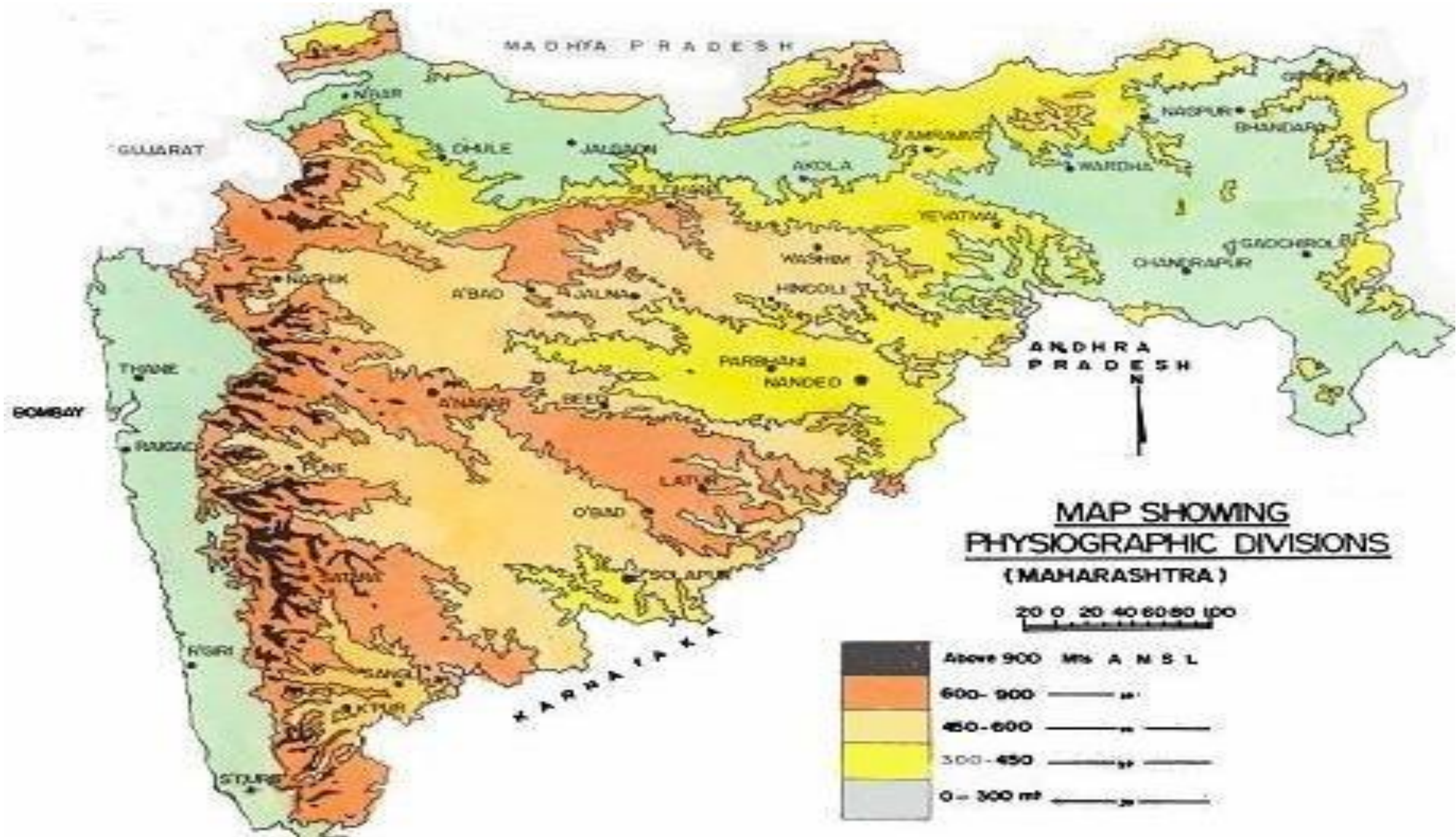
पर्जन्याचा स्रोत - दक्षिण -पश्चिमेकडून (नेऋत्य) मान्सून वारे

राज्यातील तापमान -

अधिकतम -२७ से . ते ४० से . दरम्यान

किमान तापमान -१४ से . ते २७ से दरम्यान

Rainfall Maharashtra

महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्या

गोदावरी नदी प्रणाली

कृष्णा नदी प्रणाली

नर्मदा तापी नदी प्रणाली

कोकणातील नद्या

महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांनी व्यापलेले खोरे:

गोदावरी= 49.5%

भीमा-कृष्णा = 22.6%

तापी-पूर्णा = 17.6%

कोकणातील नद्या = 10.7%

नर्मदा = 0.5%

...

-
- राज्य नद्यांनी समृद्ध असे राज्य आहे.
- संपूर्ण भारतातील अत्यंत महत्त्वाच्या दोन नद्या (गोदावरी आणि कृष्णा) येथे उगम पावतात.
- नद्यांनी वाहून आणलेल्या गाळाने महाराष्ट्राची जमीन सुपीक बनविली आहे आणि या नद्यांनी महाराष्ट्राच्या आर्थिक-राजकीय-सांस्कृतिक जडणघडणीत खूप मोठे योगदान दिले आहे.
- महाराष्ट्रातील नद्यांचे त्यांच्या वहनाच्या दिशेनुसार पूर्व वाहिनी, पश्चिम वाहिनी, दक्षिण वाहिनी आणि उत्तर वाहिनी असे वर्गीकरण करता येते